USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **N. V. L.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 7. 2022, č. j. CPR-11230-3/ČJ-2022-930310-V243, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 11. 2022, č. j. 16 A 20/2022-43,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 11. 7. 2022, č. j. CPR-11230-3/ČJ-2022-930310-V243, bylo zamítnuto odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 8. 2. 2022, č. j. KRPK-45707-73/ČJ-2021-190022, kterým byla žalobci uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie podle ustanovení § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), se stanovením doby k vycestování ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozhodnutí podle § 50a odst. 3 téhož zákona. Důvodem pro vydání prvoinstančního rozhodnutí bylo zjištění, že žalobce na území České republiky pobýval v období od 18. 4. 2021 do 2. 6. 2021 bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn.

[2] Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 10. 11. 2022, č. j. 16 A 20/2022-43, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované zamítl. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že v daném případě není pochyb o neoprávněnosti žalobcova pobytu na území České republiky. Proto je nutné jen posoudit, zda je rozhodnutí správních orgánů přiměřené a zda jimi nebude nepřiměřeným způsobem zasaženo do soukromého nebo rodinného života žalobce. Touto otázkou se správní orgány náležitě vypořádaly, když vzaly v úvahu délku pobytu žalobce v České republice, jeho věk, zdravotní stav, integraci, rodinné a ekonomické poměry na české území a intenzitu vazeb v zemi původu. Žalobce pobýval na území České republiky bez platného oprávnění v řádu několika týdnů, je v produktivním

věku a dokáže se o sebe postarat. Jelikož má v České republice tři nezletilé dcery, bylo upuštěno od jeho správního vyhoštění, které by z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života bylo nepřiměřené, a namísto toho správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU. Jím sice došlo k určitému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, avšak nejedná se o zásah nepřiměřený, neboť žalobce pobývá v České republice nelegálně, a to i v důsledku páchání trestné činnosti na jejím území. Zájem na dodržování českých právních předpisů tak v daném případě převážil nad právem žalobce na zachování soukromého a rodinného života, v důsledku čehož je žalobou napadené rozhodnutí zákonné.

[3] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek krajského soudu včasnou kasační stížností. V jejím doplnění učiněném v měsíční lhůtě stanovené ve výzvě soudu namítl, že krajský soud v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu opomenul učinit středobodem všech svých úvah o přiměřenosti dopadu rozhodnutí žalované nejlepší zájem nezletilých dětí. Dále krajský soud aproboval nezákonný postup žalované a správního orgánu prvního stupně zatížený vadou nedostatečně zjištěného skutkového stavu ve vztahu k nezletilým dětem, neboť si správní orgány neopatřily navrhované stanovisko příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí za účelem vymezení a definování nejlepšího zájmu všech tří nezletilých dětí stěžovatele a vycházely z již nikoliv aktuálních podkladů založených ve správním spisu. Tato skutečnost způsobila, že žalovaná nemohla provést náležité poměření dvou protichůdných zájmů vstupujících v projednávané věci do kolize, a to veřejného zájmu na vycestování stěžovatele a zájmu na zachování základního práva stěžovatele i jeho rodinných příslušníků na respektování soukromého a rodinného života. V této souvislosti stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39. Zmíněné vady správního řízení a napadeného rozsudku měly za následek, že krajský soud a oba správní orgány nesprávně posoudily otázku přiměřenosti dopadu rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU do základního práva stěžovatele a jeho nejbližších rodinných příslušníků. Přijatelnost této kasační stížnosti stěžovatel odůvodňuje zásadním pochybením krajského soudu, které mělo dopad do jeho hmotněprávního postavení, a navrhuje zrušení napadeného rozsudku i rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem [§ 105 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].

[6] Následně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, jinak by ji odmítl jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s. a čl. II zákona č. 77/2021 Sb.). Vymezením neurčitého právního pojmu „podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele“ se již Nejvyšší správní soud zabýval při výkladu ustanovení § 104a s. ř. s., ve znění účinném do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. byl s účinností od 1. 4. 2021 rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu Nejvyšší správní soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o věci mezinárodní ochrany,

nýbrž o všechny věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-27).

[7] Při rozhodování o přijatelnosti kasační stížnosti proto Nejvyšší správní soud i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení č. j. 1 Azs 13/2006-39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] V posuzované věci však Nejvyšší správní soud podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal.

[9] Vypořádání námitky přiměřenosti žalobou napadeného rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, respektive přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, včetně zohlednění nejlepšího zájmu dítěte, je sice ze strany krajského soudu provedeno stručně, nicméně je zřejmé, že krajský soud se zde ztotožnil se závěry žalované, která se touto otázkou zabývala. Soud přitom není povinen hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (podobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014-88), resp. není povinen vše znovu převyprávět „vlastními slovy“ (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 1889/20). V tomto směru tedy není napadený rozsudek nepřezkoumatelným.

[10] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39, na něhož stěžovatel odkazuje, uvedl, že správní orgány se musí v případech, kdy je nezbytné posuzovat zásah rozhodnutí do rodinného a soukromého života účastníka řízení, zabývat též otázkou nejlepšího zájmu dítěte (pokud je v daném případě relevantní) a k tomu opatřit odpovídající důkazy. V nyní posuzovaném případě se však správní orgány touto otázkou zabývaly a provedly též výslech partnerky a dětí stěžovatele. Zohlednily rovněž okolnost narození třetího dítěte stěžovatele. Není proto pravdou, že by vycházely z nedostatečně zjištěného a neaktuálního skutkového stavu věci. V tom spočívá rozdíl oproti případu posuzovanému Nejvyšším správním soudem ve věci sp. zn. 5 Azs 33/2022, kdy správní

orgány výslech nezletilého syna stěžovatele neprovedly a řádně se jeho zájmy ve vztahu k vycestování stěžovatele nezabývaly.

[11] V této souvislosti je nutné zdůraznit, že vázanost soudu judikaturou se vztahuje k jejímu účelu a smyslu ve vazbě na předmět řízení, kterým se soud v konkrétním případě zabýval. Nevztahuje se nutně ke konkrétním formulacím užitým v rozsudku. Pokud tedy například v rozsudku ve věci sp. zn. 5 Azs 33/2022 Nejvyšší správní soud uvádí, že zájem nezletilého dítěte je nutné vnímat jako „středobod" úvah o přiměřenosti daného rozhodnutí, nelze z této formulace dovozovat, že by zájem nezletilého dítěte byl pro posouzení věci například vždy rozhodující nebo stěžejní, ale pouze tím vyzdvihuje jeho důležitost a skutečnost, že je nutné k tomuto zájmu při posuzování přiměřenosti rozhodnutí přihlížet a při rozhodování jej zohlednit. Nevyplývá z něj také, jakým způsobem má být tento zájem v konečném důsledku zohledněn. V této souvislosti je možné zmínit rozsudek ze dne 20. 12. 2022, č. j. 4 Azs 269/2022-25, v němž *„ke stěžovatelem opakovaně zmiňované Úmluvě o právech dítěte Nejvyšší správní soud uvádí, že zájem nezletilého dítěte nemůže být vnímán absolutně. Tato úmluva v čl. 9 odst. 3 připouští oddělení dítěte od rodičů. Děti mají právo na pravidelný kontakt s oběma rodiči (čl. 10 odst. 2 této úmluvy), což však neznamená, že oba rodiče musí žít spolu se svým dítětem v jednom státě. Jak již přiléhavě konstatoval žalovaný, zrušením povolení k trvalému pobytu nejsou porušena stěžovatelem zmíněná ustanovení Úmluvy o právech dítěte. Krajský soud pak přiléhavě konstatoval, že zásada nejlepšího zájmu dítěte není, slovy ESLP, „trumfovou kartou", která přebije jakékoliv pravidlo, s nímž je tento zájem v konfliktu. Zdejší soud též vyslovil, že hledisko nejlepšího zájmu dítěte přenáší ESLP také do oblasti posuzování zásahu smluvních stran EÚLP do rodinného života cizinců ve smyslu čl. 8 této úmluvy, jež se dotýkají (především nezletilých) dětí, a přisuzuje mu v nedávné judikatuře zásadní význam. Nikoli však v tom smyslu, že by muselo vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem, ale především z hlediska procesního, kdy je třeba posuzovat, zda příslušné správní orgány a soudy skutečně věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte (který jsou také povinny v konkrétní věci definovat) a případným konkurujícím veřejným zájmem a zda tuto úvahu ve vydaných rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily.*"

[12] V dané věci se přitom krajský soud při posouzení věci držel výše citovaných hledisek. Zájem nezletilých dětí stěžovatele i nevyhnutelný zásah do jeho soukromého a rodinného života byl v daném případě ze strany správních orgánů i soudu posuzován, přičemž krajský soud ve shodě se správními orgány dospěl k závěru, že nad těmito skutečnostmi převažuje zájem na dodržování právních předpisů České republiky. S tímto závěrem se lze ztotožnit, neboť odpovídá skutečnosti, že stěžovatel byl odsouzen za spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou let, na základě něhož byla zrušena platnost jeho povolení k trvalému pobytu a stanovena doba k vycestování z České republiky, kterou neakceptoval a na jejím území se nacházel bez jakéhokoliv pobytového titulu v době od 18. 4. 2021 do 2. 6. 2021.

[13] S ohledem na shora uvedené skutečnosti lze konstatovat, že krajský soud věc posoudil zcela v souladu s ustálenou judikaturou správních soudů a nedopustil se ani jiného hrubého pochybení, které by vyžadovalo zásah Nejvyššího správního soudu. Ten

proto podle § 104a odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, část III. 4.). Stěžovatel v tomto řízení úspěch neměl, a proto nemá právo na náhradu jeho nákladů. Procesně úspěšné žalované v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady přesahující rámec její běžné úřední činnosti. Proto Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Z naposledy uvedeného rozhodnutí rozšířeného senátu dále plyne, že stěžovatel nemá právo na vrácení zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. února 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu